

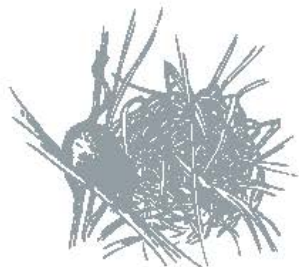

Олеся Капачинська

КРИХІТНИЙ ЛУЧНИЙ НАРОД

Ланцюжок любові

Поганий вчинок породжує образу, бажання помсти, а любов завжди породжує любов. Хочу поділитися з вами любов'ю, якою сповнили мене світлини Жана-Луї Кляйна та Мері-Л'юс Х'юберт. Впродовж року цих фотографів надихало на кропітку роботу малесеньке створіння – мишка лучна. А мене вже кілька місяців переповнюють добрі почуття від світлини цих милих створінь на моніторі ПК. Нехай цей ланцюжок любові продовжиться і у ваших серцях.

Мишка-чемпіон

Хто ж вона така – мишка лучна? Зменшувальна назва (мишка, а не миша!) вказує на крихтіть цього створіння. Справді, в українській класифікації тварин вона одна-єдина називається мишкою, всі інші – мишами.

Мишка лучна (*Micromys minutus* (PALLAS, 1771)) – найменша тваринка на планеті серед гризунів і один із найменших ссавців. Меншими за неї є лише дві землерийки – мідиця крихтітна (*Sorex minutissimus*) (рос. – бурозубка кро-

шечная) та сункус етруський або багато-зуб (*Suncus etruscus*) (рос. – карликовая белозубка). Отже, наша мишка й справді чемпіон – вона посідає I місце серед гризунів і III серед ссавців за масою. Довжина її тіла 5–7 см, хвоста – до 6 см, а маса не перевищує 10 г. У неволі мишки живуть до трьох років, а у природі рідко доживають до двох, здебільшого живуть півроку.

Лучні крихітки

Живуть руденькі крихітки на відкритих просторах і поширені на значних територіях Європи та Азії. Селяться в місцях з високим

травостоєм. Рухаються вони, наче акробати: не спускаються на ґрунт, а використовують

травинки як змінні ходулі. Мають чотири чіпкі лапки та ще й, на заздирість нам, безхвостим, вправний хвостик. Оскільки маса тварин дуже мала, колосок навіть не згинається під вагою верхолаза, який зібрався пообідати. Крім насіння живляться мишки грибами, павучками, комахами та їх личинками, не пройдуть і повз пташине яйце.

Мишки не дуже компанійські, лише на зимівлю тваринки збираються великими групами, протягом сприятливого для розмноження сезону водяться парами, самці при

зустрічі в цей час доволі агресивні. В сплячку крихітки не впадають, але на зиму перебираються в нірки, стіжки сіна, для вільного руху під снігом прокладають траншейки.

«Золоті-лашкозубки»

Про майстерні руки кажуть, що вони золоті. Лапки і зубки мишок теж можна назвати «золотими». За які заслуги? Мишки є віртуозами у будівництві виводкових гнізд. Для кожного виводку вони будують окреме гніздечко, і впродовж літа приблизно тричі виплітають колисочки для діток. Розміщують гніздечко на висоті від 30 см до 1 метра. Майстрові важливо правильно вибрати місце – врахувати, щоб стебельця рослин росли доволі густо і мали достатньо листочків.

Спираючись на задні лапки, мишка підгризає довгі стебельця, згинає їх, підтягає матеріал, що знаходиться «під рукою», точніше – «під лапою». Далі звірок розділяє листочки на тоненькі смужки, не відриваючи їх від стебла, щоб вони не втрачали забарвлення і гніздо було непомітним. Коли поблизу закінчується сировина для гніздечка, будівельнику доводиться діставати травинки, що знаходяться трохи далі. Маленький майстер вправно формує трав'яну кульку, через боковий хід наносить всередину сухі, м'які травинки, пух рослин – поживклу підстилку не буде видно ззовні, а «люля» буде тепленькою. Будівництво гніздечка для діточок потребує приблизно 48 годин роботи. Кульку-кімнатку для однієї дорослої тваринки можна збудувати і впродовж 5-ти годин.

Події в кульці

Події в кулястій колисочці розвиваються стрімко, адже життя крихіток коротке. В гніздечку самки народжують частіше 6–8 сліпих, глухих і голеньких малят масою 0,7–1 г. Турбуються про діточок лише самочки. Завдяки маминому молочку дітки швидко ростуть, на 8–10 день починають бачити. У віці 20–25 днів малюки стають самостійними і покидають батьківську домівку, а у віці 35–45 днів дозрівають статеві і вже для своїх діточок будують гнізда-кульки.

Хай живе любов!

На всіх ареалах проживання мишка лучнана є чисельним видом*, тому негативного впливу на господарську діяльність людини не чинить. Кількість тварин повсюдно продовжує скорочуватися внаслідок впливу людини.

Останнім часом українці полюбляють спалювати сухостій, не здогадуючись, яку шкоду наносять природі. Суху придорожню траву, чи сухі залишки на пасовиськах, осоки на болотах – «чирк» – і підпалили! І так «гарно» довкола, так «прибрано», так «святково»! Немає сухих штурпаків... Але ж у цьому «чистилищі» загинули мишки, землерийки, лялечки рідкісних метеликів, жабки райки... Справжнісінький цвинтар живої природи!

Поясніть дорослим, що не можна так жорстко і бездумно прибрати довкілля. Зупиніть руку вбивць-підпалювачів. Хай живуть всі земні дивовижні створіння, а між нами живе любов.

*Масові спалахи розмноження цих гризунів зафіксовані лише на Північному Кавказі та в Примор'ї.